

שמות פרק כד

(טו) וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל הָהָר וַיְכַסּוּ הָעָנָן אֶת הָהָר: (טז) וַיִּשְׁכַּן כְּבוֹד יְקֹנֵק עַל הָר סִינַי וַיְכַסְּהוּ הָעָנָן שְׁשֵׁת יָמִים וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי מִתּוֹךְ הָעָנָן: (יז) וּמְרֹאֵה כְבוֹד יְקֹנֵק כְּאֵשׁ אֲכָלֶת בָּרֹאשׁ הָהָר לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: (יח) וַיִּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהָר אֲרֻבָּעִים יוֹם וְאֲרֻבָּעִים לַיְלָה:

רש"י
(טז) **ויכסו הענן** - רבותינו חולקין בדבר. יש מהם אומרים אלו ששה ימים שמראש חודש עד עצרת יום מתן תורה: **ויכסו הענן** - להר: **ויקרא אל משה ביום השביעי** - לומר עשרת הדברות, ומשה וכל בני ישראל עומדים, אלא שחלק הכתוב כבוד למשה, ויש אומרים ויכסו הענן למשה ששה ימים לאחר עשרת הדברות, והם היו בתחלת ארבעים יום שעלה משה לקבל הלוחות, ולמדך, שכל הנכנס למחנה שכינה טעון פרישה ששה ימים: (יח) **בתוך הענן** - ענן זה כמין עשן הוא, ועשה לו הקב"ה למשה שביל [חופה] בתוכו:

שמות פרק כה

(א) וַיְדַבֵּר יְקֹנֵק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי:

רש"י

(ב) **ויקחו לי תרומה** - לי לשמי: **תרומה** - הפרשה, יפרישו לי מממונם נדבה: **ידבנו לבו** - לשון נדבה, והוא לשון רצון טוב, פרישני"ט בלעז [מתנה]: **תקחו את תרומתי** - אמרו רבותינו שלש תרומות אמורות כאן, אחת תרומת בקע לגלגלת, שנעשו מהם האדנים, כמו שמפורש באלה פקודי (שמות לח כו - כז), ואחת תרומת המזבח בקע לגלגלת לקופות לקנות מהן קרבנות צבור, ואחת תרומת המשכן נדבת כל אחד ואחד. שלשה עשר דברים האמורים בענין כולם הוצרכו למלאכת המשכן או לבגדי כהונה, כשתדקדק בהם:

רמב"ן
(ב) וסוד המשכן הוא, שיהיה הכבוד אשר שכן על הר סיני שוכן עליו בנסתר. וכמו שנאמר שם (לעיל כד טז) וישכן כבוד ה' על הר סיני, וכתוב (דברים ה כא) הן הראנו ה' אלהינו את כבודו ואת גדלו, כן כתוב במשכן וכבוד ה' מלא את המשכן (להלן מ לד). והזכיר במשכן שני פעמים וכבוד ה' מלא את המשכן, כנגד "את כבודו ואת גדלו". והיה במשכן תמיד עם ישראל הכבוד שנראה להם בהר סיני. ובבא משה היה אליו הדבור אשר נדבר לו בהר סיני. וכמו שאמר במתן תורה (דברים ד לו) מן השמים השמיעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה, כך במשכן כתיב (במדבר ז פט) וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפרת מבין שני הכרובים וידבר אליו. ונכפל "וידבר אליו" להגיד מה שאמרו בקבלה שהיה הקול בא מן השמים אל משה מעל הכפרת ומשם מדבר עמו, כי כל דבור עם משה היה מן השמים ביום ונשמע מבין שני הכרובים, כדרך ודבריו שמעת מתוך האש (דברים ד לו), ועל כן היה שניהם זהב. וכן אמר הכתוב (להלן כט מב מג) אשר אועד לכם שמה לדבר אליך שם ונקדש בכבודי, כי שם יהיה בית מועד לדבור ונקדש בכבודי: והמסתכל יפה בכתובים הנאמרים במתן תורה ומבין מה שכתבנו בהם (עי' להלן פסוק כא) יבין סוד המשכן ובית המקדש, ויוכל להתבונן בו ממה שאמר שלמה בחכמתו בתפלתו בבית המקדש ה' אלהי ישראל (מ"א ח כג), כמו שאמר בהר סיני ויראו את אלהי ישראל (לעיל כד ט), והוסיף שם לפרש "היי" לענין שרמזנו שם למעלה כי אלהי ישראל יושב הכרובים, כמו שאמר וכבוד אלהי ישראל עליהם מלמעלה היא החיה אשר ראיתי תחת אלהי ישראל בנהר כבר ואדע כי כרובים המה (יחזקאל י יט כ). ואמר דוד ולתבנית המרכבה הכרובים זהב לפורשים וסוככים על ארון ברית ה' (דהי"א כח יח), וכן יזכיר תמיד בבית המקדש לשם ה' (מ"א ה יט), לשמך (שם ח מד), ויאמר בכל פעם ופעם ואתה תשמע השמים (שם ח לו), במדת רחמים, וכתוב (שם ח מד מה) והתפללו אל ה' דרך העיר אשר בחרת בה והבית אשר בניתי לשמך ושמעת השמים, ובביאור אמר כי האמנם ישב אלהים את האדם על הארץ הנה שמים ושמי השמים לא יכלכלוך (דהי"ב ו יח). וכתוב על הארון להעלות משם את ארון האלהים אשר נקרא שם ה' צבאות יושב הכרובים עליו (ש"ב ו ב). ובדברי הימים (א יג ו) להעלות משם את ארון האלהים ה' יושב הכרובים אשר נקרא שם, כי השם יושב הכרובים:

שמות פרק לה פסוק א

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה יְקֹנֵק לַעֲשׂוֹת אֲתֶם:

רש"י
ויקהל משה - למחרת יום הכפורים כשירד מן ההר, והוא לשון הפעיל, שאינו אוסף אנשים בידיים, אלא הן נאספים על פי דבורו, ותרגומו ואכנס:

Rabbi Brovender's Shiur is sponsored in memory of Mr. Gerald Moskowitz z"l by his family.
לעי"נ גרשון אלטר בן יהודה וולף ז"ל

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.